

Άρθρο της ΜΑΡΙΑΣ ΔΑΜΑΝΑΚΗ

Η πρόκληση της πο

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ μεταβατική περίοδος που ζούμε μετά το 1989, έχει εγείρει νέες προκλήσεις για τη σχέση του πολίτη με την πολιτική. Αυτές οι προκλήσεις δεν αφορούν μόνο την αριστερά. Απευθύνονται σ' όλες τις πολιτικές δυνάμεις όπως τις γνωρίσαμε. Αμφισβητούν τη δυνατότητα της ολοκληρωτικής προβολής της ιδεολογίας τους στο μέλλον, της ολοκληρωτικής επιβολής του σχεδίου τους στο σύνολο της κοινωνίας. Αμφισβητούν τον τύπο της οργάνωσης των πολιτικών κομμάτων, τη θεσμική τους λειτουργία και απαιτούν μια νέου τύπου σύνδεση του πολίτη με τις αποφάσεις που λαμβάνονται στο όνομα της κοινωνικής οργάνωσης.

Η πολιτική ζωή στην Ευρώπη και στη χώρα μας είναι η καλύτερη απόδειξη πως οι πολίτες του κόσμου αναζητούν νέα υποκείμενα για να τους εκφράσουν και να τους ενόσουν. Σ' αυτή τη μεταβατική εποχή το νέο δεν είναι τόσο σαφές και το παλιό δεν έχει βγει από το οπτικό μας πεδίο.

Σ' αυτήν ακριβώς την περίοδο, ο Συνασπισμός, με το συνέδριο του Ιουνίου, της ενοποίησης και επανίδρυσής του, της συνάντησής του με άλλες δυνάμεις της ευρύτερης αριστεράς και της οικολογίας, διεκδικεί τη δική του ταυτότητα και φυσιογνωμία.

Ποιοι είναι οι προγραμματικοί στόχοι, οι ιδέες και οι αξίες μιας σύγχρονης ριζοσπαστικής αριστεράς πολιτικής δύναμης;

Ποιες είναι οι αρχές λειτουργίας ενός νέου κόμματος που ζητά να καλύψει τις ανάγκες πολιτικής οργάνωσης των σημερινών πολιτών;

Απέναντι σ' αυτά τα δύο βασικά ερωτήματα υπάρχει ανάγκη να δοθούν θετικές απαντήσεις.

□ Η ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ δυνάμεις δεν προσδιορίζονται πια ιστορικά ή κυρίως ιστορικά. Είναι άραγε όμως αυτό το τέλος των διαχωριστικών γραμμών που δίνουν ουσία στη δημοκρατική πολιτική συζήτηση;

Σήμερα διαμορφώνονται δύο κυρίαρχα ρεύματα πολιτικής και θεωρητικής σκέψης που οριοθετούνται από τη στάση απέναντι στα σύγχρονα προβλήματα σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

• Η αντίληψη για τις διεθνείς σχέσεις στο σύγχρονο κόσμο αποτελεί πεδίο αντιπαράθεσης. Υπάρχει η άποψη που βλέπει σαν μόνο δρόμο τη διακυβέρνηση του πλανήτη από το μονοπώλιο μιας υπερδύναμης ή έστω από ένα σύστημα δύο ή τριών πόλων, κέντρων εξουσίας υπό συντηρητική διοίκηση. Υπάρχουν όμως και οι απόψεις που τελικά αντιπαράθετον σ' αυτά τον εκδημοκρατισμό και εξανθρωπισμό των διεθνών σχέσεων. Τη διαμόρφωση του διεθνούς δικαίου με την εξασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία του πολίτη από το ρατσισμό λόγω φυλής, φύλου ή θρησκείας. Τον αποπλισμό και την ισότητα διεθνή συνεργασία. Τη συγκρότηση και ενδυνάμωση νέων θεσμών συλλογικής και περιφερειακής ασφάλειας κατά το πρότυπο της ΔΑΣΕ.

• Η αντίληψη για το εύρος και την ποιότητα της κοινωνικής οργάνωσης για τις δυνατότητες παρέμβασής τους στην κοινωνία βρίσκονται στο κέντρο της πολιτικής συζήτησης. Η συζήτηση αφορά τις δομές κάθε χώρας, αλλά και αντίστοιχα προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ επίπεδο η συζήτηση γίνεται για το ρόλο του κράτους, τις δυνατότητες και την ποιότητα της παρέμβασής του στη λεγόμενη ελευθερία της αγοράς. Ο νεοφιλελευθερισμός κέρδισε την ιδεολογική μάχη της περασμένης δεκαετίας γιατί αυτή η μάχη στηρίχθηκε στην αντιπαράθεση του ατόμου προς την κοινωνική οργάνωση, σε μια εποχή που κυριαρχούσε η εξατομικευση, η προσωποποίηση των αναγκών των πολιτών. Την ίδια ώρα η αριστερά σ' όλα τα ρεύματα και τις ιδεολογικές της απορροές ήταν εγκλωβισμένη στην ίδια αντιπαράθεση, στη μονοσήμαντη θεώρηση του ατόμου, μέσα από την ένταξή του στο σύνολο, στην τάξη, στην κατηγορία, στην κοινωνική ομάδα.

Σήμερα από δυνάμεις της ευρύτερης αριστεράς αναζητείται η προσέγγιση του κράτους, μέσα από στοιχεία που αναφέρονται στην ποιότητα και όχι στην ποσότητά του, στο μετασχηματισμό του, στη συμπίεσή του με τον πολίτη μέσα από μορφές κοινωνικού ελέγχου. Αναζητείται ένα άλλο μοντέλο διακυβέρνησης, που δεν θα επιτρέπει τη λαφυραγώγηση του κράτους από τα κυβερνητικά ή τα άλλα πολιτικά κόμματα.

Όμως νέα προβλήματα εγείρονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σημερινός πολίτης του κόσμου βιώνει συγκλονιστικές εξελίξεις στην τεχνολογία, την πληροφορική, την οικονομική τους εκμετάλλευση. Πλαί στη δύναμη της πολιτικής εξουσίας αναδειχνέται η δύναμη της οικονομίας, η δύναμη της πληροφορικής. Η παγκόσμια εξουσία των οικονομικών κολοσσών, η παγκόσμια εξουσία των μέσων πληροφορικής επηρεάζουν τη ζωή μας περισσότερο από τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια μας.

Η σχέση της οικονομίας με την πολιτική, της πληροφορικής με την πολιτική σηματοδοτούν τέρατα ανοιχτά προβλήματα σ' έναν κόσμο παγκόσμιας αλληλεξάρτησης. Η αντίφαση ανάμεσα στο άτομο και την κοινωνική οργάνωση δεν μπορεί να απαντηθεί μακροπρόθεσμα στα προβλήματα της αταξίας των σημερινών

πλανήτη, στην εξαθλίωση του Τρίτου Κόσμου, στην περιθωριοποίηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού στις «αναπτυγμένες χώρες». Η ανάγκη μιας νέας παγκόσμιας διεύθυνσης για μια νέα δημοκρατική τάξη πραγμάτων, για το δημοκρατικό έλεγχο της πληροφορικής και της οικονομίας από τους πολίτες, αποτελούν αναζητήσεις που οριοθετούν νέες διαχωριστικές γραμμές στην κοινωνική αντίληψη των πολιτών.

• Η αξιοποίηση των πόρων του πλανήτη σε μια εποχή όπου όλοι και όλες συνειδητοποιούμε πως αυτοί δεν είναι ανεξάντλητοι, οριοθετεί επίσης νέες διαχωριστικές γραμμές στην πολιτική συζήτηση. Απέναντι στην παραδοσιακή εικόνα της ανάπτυξης που παρέμειπε κυρίως στο βιομηχανικό εκτατικό πρότυπο των δεκαετιών μετά τον πόλεμο, προβάλλει η έννοια μιας ανάπτυξης «ακριβής», πολυσήμαντης, που σέβεται τη φύση, τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

• Η τελική σχέση του πολίτη με την πολιτική αναδεικνύεται σε πεδίο αντιπαράθεσης διαφορετικών απόψεων. Η ενίσχυση των αντιπροσωπευτικών θεσμών, η προβολή των στόχων κάλυψης του ελλείμματος δημοκρατίας σε υπερεθνικούς θεσμούς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, η διεκδίκηση μιας νέας κουλτούρας, ενός παγκόσμιου πολιτισμού, που θα συνδέει μέσα από ηθικές και ανθρωπιστικές αξίες τις εθνικές ιδιαιτερότητες, οριοθετούν εδώ τις απόψεις της μιας πλευράς. Η οργάνωση πολιτικών κομμάτων με ένα σύγχρονο τρόπο λειτουργίας, που θα φέρνει τον πολίτη πιο κοντά στα κέντρα των αποφάσεων, συνιστά επίσης πρόκληση για μια νέα πολιτική προσέγγιση.

Σ' αυτά τα κρίσιμα θέματα οριοθετείται λοιπόν η διαχωριστική γραμμή μιας σύγχρονης πολιτικής συζήτησης.

Στη μια πλευρά οι απόψεις του νεοφιλελευθερισμού, που επεκτείνονται σε μια κυνική πραγματιστική αποδοχή του κατεστημένου κόσμου της παγκόσμιας κοινότητας. Στην άλλη

Η προώθηση μέτρων άμεσης δημοκρατίας στη ζωή του κόμματος είναι απαραίτητη

πλευρά το φάσμα της ευρύτερης αριστεράς, του δημοκρατικού σοσιαλισμού. Είναι ένα φάσμα πολύπλοκο και πολύχρωμο, με ιδιαιτερότητες και εσωτερικές αντιφάσεις, ένα φάσμα αναζητήσεων και έρευνας. Καταλαμβάνει το χώρο από την τρέχουσα σοσιαλδημοκρατική διαχείριση μέχρι τα σύγχρονα ριζοσπαστικά ρεύματα των αριστερών δυνάμεων και των πράσινων πολιτικών σχηματισμών.

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ εξελίξεις επιβάλλουν επιτακτικά την ανάγκη του διαλόγου και της κριτικής προσέγγισης ανάμεσα σ' όλες τις δυνάμεις αυτού του φάσματος, τις δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού, της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της οικολογίας. Όμως, η διαφορετικότητα των ρευμάτων αυτού του φάσματος δεν είναι δυνατόν να παραμεριστεί. Η πολυχρωμία αντανάκλα την αντικειμενική πραγματικότητα μιας εποχής που κυριαρχείται από τα χαρακτηριστικά της μετάβασης. Και η πραγματικότητα αυτή υπερβαίνει βεβαίως το φαινόμενο Ελλάδα ή οποιαδήποτε εθνικά σύνορα. Η δεκαετία του '80 δεν απέρριψε μόνο το σταλινικό γραφειοκρατικό μοντέλο, έδειξε και τα όρια της σοσιαλδημοκρατικής διαχείρισης. Αυτή η διαχείριση, ήδη, υφίσταται σοβαρή κριτική και από ριζοσπαστικές δυνάμεις στο εσωτερικό ή τις παρυφές των κομμάτων που τη στηρίζαν. Η εποχή μας υπογραμμίζει την ανάγκη της υπέρβασης των οραμάτων του 1789 και του 1917 σε μια νέα σχέση του εγώ με την κοινωνία, της ελευθερίας με την ισότητα, των εξατομικευμένων αναγκών με την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η πολυμορφία του ευρύτερου αριστερού σοσιαλιστικού φάσματος επιβάλλεται και από τη βεβαιότητα όλων μας πλέον ότι η επιβολή ολοκληρωμένου θεωρητικού και ιδεολογικού σχεδίου στο σύνολο της κοινωνίας από ένα μόνο κόμμα είναι ανέφικτη και αντιιστορική. Ένα μόνο κόμμα δεν μπορεί και δεν θα πρέπει να επιδιώκει να εξαντλήσει στους κόλπους του την κοινωνική δυναμική. Αποδέχεται λοιπόν την οργανική του συνύπαρξη με άλλα υποκείμενα που βρίσκονται είτε στην ίδια πλευρά της διαχωριστικής γραμμής είτε στην απέναντι.

Ο Συνασπισμός διεκδικεί λοιπόν το δικό του διακριτό στίγμα μέσα σ' αυτό το ευρύτερο ρεύμα της ευρωπαϊκής αριστεράς και του δημοκρατικού σοσιαλισμού, τη δική του συμβολή στη διαμόρφωση ενός νέου οράματος για την ανθρωπότητα με τη ριζοσπαστική υπέρβαση της κατεστημένης σοσιαλδημοκρατικής διαχείρισης.

□ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ζωή στην Ελλάδα και την Ευρώπη σηματοδοτεί το τέλος των κομματικών σχηματισμών του αρχηγικού αυταρχισμού και του αντιδημοκρατικού συγκεντρωτισμού.

Τα κόμματα χωρίς εσωτερική οργάνωση, εξαρτήματα των ηγετών τους δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός σύγχρονου

πληροφορημένου και απαιτητικού πολίτη. Αλλά και το «μαζικό κόμμα», το διακλαδωμένο από την κορυφή μέχρι και το τελευταίο χωριό, με σφιχτές οργανώσεις και την «έγκυρη» κάθετη εσωκομματική πληροφόρηση, τις αργές και γραφειοκρατικές λειτουργίες ανήκει στο παρελθόν. Η οικονομική ανάπτυξη, η τεχνολογία, κυρίως η γρήγορη ροή των πληροφοριών έχουν καταστήσει αυτά τα μοντέλα αναποτελεσματικά, παρωχημένα.

Σήμερα, εκ των πραγμάτων, αυξάνει ο ρόλος των ειδικών, των κατόχων της γνώσης. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι από σοβαρούς ερευνητές της πολιτικής επιστήμης διατυπώνεται πλέον η άποψη ότι τη θέση του κόμματος των μαζών θα αντικαταστήσει ένα κόμμα τεχνοκρατών ή κάποιας ελίτ επαγγελματιών πολιτικών, που σε στενή αλληλοσύνδεση μεταξύ τους, θα ρίχνουν ιδέες και προτάσεις στην κατανάλωση. Η εξέλιξη αυτή περικλείει όμως έναν άλλο κίνδυνο, τον οποίο δεν έχουν αποφύγει ευρωπαϊκές πολιτικές δυνάμεις και του ευρύτερου αριστερού φάσματος. Τον κίνδυνο του περιορισμού των ασχολούμενων με την πολιτική σ' ένα στενό κύκλο και μια εντεινόμενη απόσπαση των υπολοίπων, τον κίνδυνο να επιστρέψουμε συσπαστικά στο κόμμα - μοντέλο του περασμένου αιώνα - που ξεπέρασε η ίδια η κοινωνική εξέλιξη και τα ριζοσπαστικά επαναστατικά ρεύματα των αρχών του αιώνα μας.

Οι πολιτισμικές και ηθικές αξίες που υποστηρίζει η ευρύτερη αριστερά δεν μπορούν να συμβιβαστούν με μια τέτοια αντίληψη. Οφείλουμε να αναζητήσουμε θεσμούς και αρχές λειτουργίας που θα αντιστρατεύονται την υπαρκτή αντίφαση: Από τη μια πλευρά στην εποχή της ειδικότητας, η πολιτική και τα κόμματα αλλά και η κοινωνική εξέλιξη έχουν ανάγκη περισσότερο παρά ποτέ την επιστήμη και την τεκμηρίωση, την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση και την τεχνολογία. Από την άλλη όμως είναι εξίσου αναμφισβήτητο πως δεν είναι δυνατό να υπάρξει βιώσιμος πολιτικός σχηματισμός, που θα επηρεάζει και θα συμβάλλει στην κοινωνική εξέλιξη, που δεν θα εκφράζει, δεν θα κινητοποιεί και δεν θα στηρίζεται στις ανάγκες, τις διαθέσεις και τα οράματα του απλού πολίτη. Είναι ανάγκη το κόμμα να υπερβαίνει στη συνείδηση του πολίτη όλες τις γνωστές σ' αυτόν μορφές συλλογικότητας με θετικό τρόπο.

ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ λοιπόν απαραίτητη η προώθηση μέτρων άμεσης δημοκρατίας στη ζωή του κόμματος, μέτρων που θα κατοχυρώνουν την έγκαιρη και κατά το δυνατόν συχνότερη συμμετοχή των μελών του κόμματος, όχι μόνο στην εσωτερική ζωή, αλλά κυρίως στη λήψη των σοβαρών αποφάσεων.

Η μορφή του δημοψηφίσματος που χρησιμοποιήσαμε πρώτοι πρόσφατα, αποδείχθηκε ότι είναι μια ευέλικτη μορφή συμμετοχής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί - με μέτρο, ώστε να μην εκφοβιστεί - σε κρίσιμες αποφάσεις που απαιτείται η μέγιστη δυνατή αποτύπωση της θέλησης των μελών. Ευρύτερα αντιπροσωπευτικά σώματα δίνουν επίσης τη δυνατότητα σε εκλεγμένους συνέδρους να αποφασίζουν για κρίσιμα θέματα. Συνιστούν έναν κύκλο πολύ ευρύτερο από την Κεντρική Επιτροπή.

Αλλά αυτά δεν αρκούν. Είναι επίσης απαραίτητο να διερευνήσουμε όλες τις δυνατότητες, ώστε η συνολική λειτουργία του κόμματος να φέρνει τον πολίτη πιο κοντά στις αποφάσεις που λαμβάνονται γι' αυτόν. Η ανάγκη να προωθηθεί συνολικό σχέδιο δημοκρατικής μεταρρύθμισης των θεσμών και του πολιτικού συστήματος πρέπει να αποτελεί συστατικό στοιχείο της φυσιογνωμίας μας.

ΕΝΑ σύγχρονο δημοκρατικό κόμμα θα είναι ασφαλώς ένα κόμμα προγραμματικής και όχι ιδεολογικής ενότητας, εφόσον σέβεται την κοινωνική δυναμική και εντάσσει το όραμά του σ' αυτήν. Ασφαλώς, ένα πρόγραμμα, ένας στρατηγικός σχεδιασμός ουσίας, συνδέεται και προϋποθέτει πολιτική και θεωρητική σκέψη, αναφορές σε αξίες και ιδέες που αναφέρονται συνολικά στην κοινωνία. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο για το χώρο της ευρύτερης αριστεράς, που προσδιορίζεται σημαντικά από τις αξίες αυτές. Όμως, η οριστική απόρριψη του ολοκληρωτικού κόμματος, της ηγεμονίας της αριστεράς απέναντι στον πολιτικό πλουραλισμό είναι καταλυτική. Αναφερόμαστε λοιπόν σε ένα κόμμα προγραμματικής ενότητας, που με το πρόγραμμα και τους στόχους ξεπερνά το συντεχνιακό κατακερματισμό της κοινωνίας και δίνει το όραμά του, όραμα μακράς έμπνευσης, αξιών και ιδεών ως συνεισφορά στην κοινωνική δυναμική. Ένα τέτοιο κόμμα έχει ανάγκη τη διαφορετικότητα, τις ποικίλες θεωρητικές προσεγγίσεις των ιδεών μέσα στο κοινό αποδεκτό πλαίσιο. Η εποχή της ισοπέδωσης και της μονολιθικότητας που δημιουργούν ψευδαίσθηση αποτελεσματικότητας έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή.

Ένα σύγχρονο δημοκρατικό αριστερό κόμμα οφείλει λοιπόν να κατοχυρώσει τη δυνατότητα ύπαρξης και λειτουργίας ρευμάτων και τάσεων στις γραμμές του. Δεν μπορεί όμως να είναι το άθροισμα ρευμάτων και τάσεων γιατί έτσι θα ακυρωνόταν στην πράξη ο ενιαίος χαρακτήρας του. Ετσι θα περιορίζονταν τα δικαιώματα των μελών του κόμματος που ενδεχομένως ενδιαφέρονται για το κόμμα και όχι για τις τάσεις και τις ηγεσίες τους. Και αυτό σε μια περίοδο που πληθαίνουν οι άνθρωποι, που διεκδικούν το δικαίωμα να διαμορφώνουν και να εκφράζουν ατομικά την άποψή τους μέσα στο κόμμα τους, όσο κι αν αυτή αντικειμενικά θα μπορούσε να ενταχθεί σε κάποιο ρεύμα ή τάση. Τα ρεύματα και οι τάσεις υπάρχουν και αναπτύσσονται εφόσον και επειδή υπάρχει ο ενιαίος κομματικός φορέας. Οφείλουν λοιπόν να έχουν ανοιχτή και δημόσια λειτουργία, να μην

Λιττικής στην εποχή μας

έχουν εσωτερική πειθαρχία ή στοιχεία μονιμότητας, στεγανοποίησης, περιχαράκωσης, στη συγκρότησή τους. Αποτελούν δηλαδή μία ιδιαίτερη συνεισφορά από τη δική τους οπτική γωνία στην κοινή υπόθεση και όχι ένα κόμμα μέσα στο κόμμα.

ΒΕΒΑΙΩΣ, κανόνας στη δημοκρατία είναι η αρχή της πλειοψηφίας. Μέχρι τη λήψη της απόφασης, κάθε άποψη, απ' όπου και αν προέρχεται, πρέπει να έχει ίσα δικαιώματα προβολής της και διεκδίκησης της πλειοψηφίας. Την ώρα της απόφασης η πλειοψηφία «έχει δίκιο».

Αλλά η εμπειρία έχει αποδείξει ότι η ορθότητα μιας επιλογής κρίνεται στο χρόνο και πολλές φορές μειοψηφικές απόψεις ή και μεμονωμένες, δικαιώνονται από την εξέλιξη των πραγμάτων. Αυτός είναι ο λόγος που επιβάλλει όχι μόνο τον αυτονόητο σεβασμό - που είναι δημοκρατικός κανόνας επίσης - της μειοψηφούσας άποψης, αλλά και συνεχή έλεγχο των αποτελεσμάτων μιας επιλογής και ευχέρεια επανακαθορισμού μετά την αξιολόγηση. Αυτή η αναγκαία μετακίνηση θα καταστεί αδύνατη, αν ενοχοποιηθεί η αντίθεση προς την κυρίαρχη κάποια στιγμή άποψη, στιγματιστούν ή περιθωριοποιηθούν οι φορείς της. Τα μέλη και τα στελέχη του κόμματος πρέπει να είναι και να αισθάνονται ισότιμα και άνετα, είτε βρίσκονται στην πλειοψηφία είτε στη μειοψηφία, καταστάσεις που εναλλάσσονται εξάλλου ανάλογα με το θέμα.

Στην κορύφωση των διαφωνιών και της πολυγλωσσίας του ΣΥΝ, με αφορμή τις διαφορετικές προσεγγίσεις για τη δική στο Ειδικό Δικαστήριο, είχα υποστηρίξει πως, σε ό,τι με αφορά, δεν θα ανοίξω την κερκόπορτα για αντιδημοκρατικές ενέργειες και μέτρα καταστολής. Παρά δε το γεγονός ότι ήταν ισχυρή η πίεση να δοθεί ένα τέλος στην κατάσταση, τα συλλογικά όργανα του ΣΥΝ επέλεξαν το δρόμο της πειθούς και της συνεννόησης, προστατεύοντας παράλληλα και τις επιλογές της πλειοψηφίας. Το μέλλον δικαίωσε αυτή την επιλογή. Τα προβλήματα πολυγλωσσίας έχουν σε σημαντικό βαθμό ξεπεραστεί, η δημοκρατική κουλτούρα του κόμματος ενισχύθηκε, όλοι μας αισθανθήκαμε την υποχρέωση να αναζητάμε και να βρίσκουμε τη χρυσή τομή

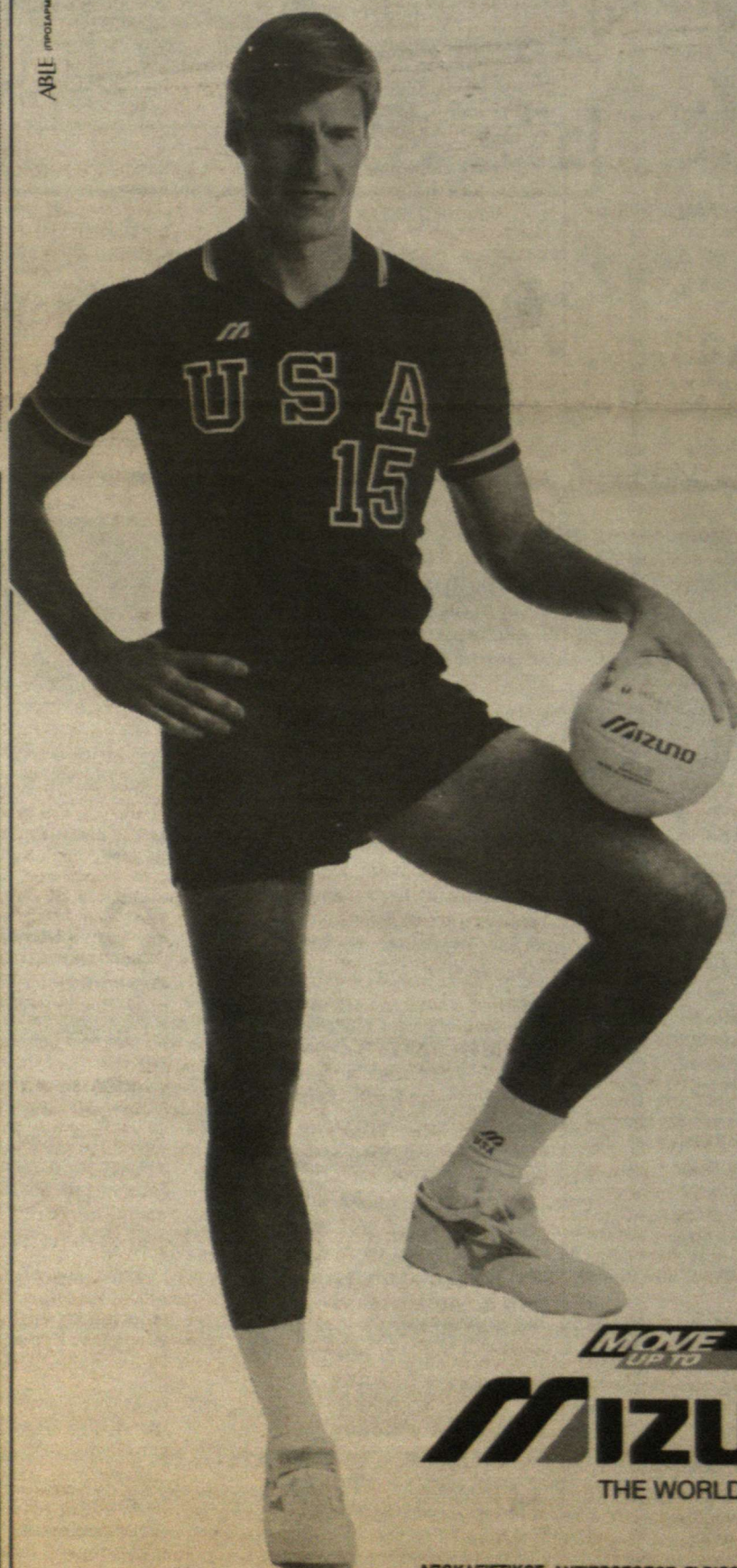
ανάμεσα στην προβολή της ιδιαίτερης άποψης και την εφαρμογή της δημοκρατικά ειλημμένης απόφασης.

Βεβαίως, τίποτε δεν αποκλείει να προκύψουν παρόμοια σοβαρά προβλήματα στο μέλλον. Όμως, η κατοχύρωση μιας κουλτούρας διαλόγου, αντιπαράθεσης και ενιαίας δράσης είναι το ζητούμενο. Και αυτό δεν θα το κατοχυρώσει κάποιο καταστατικό, αλλά θα προκύψει σαν συλλογική συνείδηση μέσα από τις εμπειρίες μας. Τα σύγχρονα κόμματα δεν μπορούν να βασίζονται στη σιδερένια πειθαρχία προς την ηγεσία, αλλά στον αλ-

ληλοσεβασμό και την ισοτιμία των μελών τους.

ΑΥΤΟΣ ήταν πάντα ο δρόμος. Αλλά, πάντως, αυτός είναι ο μόνος δρόμος σήμερα, στην εποχή των πληροφορημένων και απαιτητικών πολιτών, που αισθάνονται την ανάγκη να τονίσουν την ιδιαιτερότητα, την ατομικότητά τους απέναντι στην κουλτούρα της ισοπέδωσης και της μαζικής κατανάλωσης που βιώνουν. Αν φιλοδοξούμε να μας εμπιστευτούν ένα μέρος από τις προσδοκίες τους οι πολίτες, οφείλουμε και να λάβουμε και να καταλάβουμε το μήνυμα.

ABLE (ΠΡΟΛΗΜΜΟΝΗ)

DISCOVER THE SECRET

Ο Νο 1 αθλητής του Βόλλεϋ στον κόσμο **KARCH KIRALY** καθώς και οι εθνικές ομάδες Βόλλεϋ των **Η.Π.Α., Κίνας, Ιαπωνίας, Κούβας, Ολλανδίας**, εμπιστεύονται την προστασία των ποδιών των αθλητών τους και τις επιδόσεις τους, στα αθλητικά παπούτσια **MIZUNO**.

Το ίδιο και οι παίκτες της ομάδας Βόλλεϋ του πρωταθλητή Ελλάδας **ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ**, για το FINAL FOUR 1992.

Ονόματα όπως: **CARL LEWIS, IVAN LENDL, KARCH KIRALY, DAVID PLATT**, είναι μόνο 4 από τους 200 κορυφαίους αθλητές που συνεργάζονται με την **MIZUNO**, για τη δημιουργία των αθλητικών παπουτσιών που καθορίζουν τις μεγαλύτερες αθλητικές στιγμές στον κόσμο.

MIZUNO
THE WORLD OF SPORTS

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ELDICO S.A. ΤΗΛ. 34.78.279

Η ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Α. HELLAS

Ο όρος μοναδικότητα εκφράζει κυριολεκτικά την Α. HELLAS, απλά, γιατί...

- 25 χρόνια τώρα λατρεύουμε τη θάλασσα. • Στα υπερσύγχρονα ναυπηγεία μας κατασκευάζουμε τα πλέον προηγμένα σκάφη αναψυχής. • Οι εξαγωγές μας σ' όλο τον κόσμο υπερβαίνουν το 70% της ετήσιας παραγωγής μας. • Το άρτιο δίκτυο 150 αντιπροσώπων μας, σ' όλη την Ελλάδα, σας παρέχει μια πλήρη σειρά ανταλλακτικών και άψογο service. • Τα μεγαλύτερα παγκοσμίως ονόματα, στο χώρο της θαλάσσιας αναψυχής, εμπιστεύονται σ' εμάς την αποκλειστική τους αντιπροσώπηση:

MARINER **NOVAMARINE**

REGAL MasterCraft

Wellcraft **Kawasaki**

Silverton **FORCE** **mariner**

COLVIC-MAD **QUICKSILVER**

Shoreline **ACCO** **OUTRAGE**

Για μας υπάρχει μόνο η θάλασσα!

A. Hellas

Τα Παιδιά της Θάλασσας!

Λεωφ. Καραμανλή & Θρακομακεδόνων, 136 71 Αχαρνάι, Αθήνα
Τηλ: 2461463, 2466212, 2463191, Fax: 2464352